వీరమల్ల రామకృష్ణ

రాము డంతటివాడు రమణి సీతను బాసి పామరునిలాగా ఏడవగాలేంది; శంకరం తనభార్యకోసరం అంతకంటే ఘోరంగా అవురావురుమని ఏడవడంలో ఆశ్చర్యం లేదనుకొంటాను. అయితే; ఆ నాటి రాముడు అలా ఏడవడానికీ; సీత అలా మాయం కావడానికీ—అల్లాగే రావణాసురుడు చెఱపట్టడానికీ—ఏవో కొన్ని కారణా లున్నాయనీ; అంచేతనే అదంతా అల్లా జరిగిందనీ అన్నారు; అంటున్నారు గనుక, మనమూ సరేననేశాం; మనముందు తరాలవాళ్ళు కూడా అల్లాగే అంటారు; (దేవుడు మేలుచేస్తే) అనాలి కూడాను.

అయితే ఈ శంకరం అంతటి ధీరోదాత్త నాయకుడూ కాదు; అతనిభార్య (పేరు తరువాత చెప్తాను) సీత అంత—కాదు. అయితే ఈకథకూ రామాయణకథకూ పోలిక ఎందుకు పెట్టాలనీ—ఆ ప్రసక్తి ఎందుకు తేవాలనీ—మీరు నిలవేస్తారనీ నాకు ముందుగా తెలుసు గనుకనే—అసలు జరిగిందేమిటో వున్నదున్నట్టు చెప్పేస్తాను.

అసలేం జరిగిందంటే: తెలుగుదేశపు ఒక బస్తీలో ఒకానొక శుభదినాన, మధ్యాహ్నం రెండున్నరగంటలవేళ, ఒక నవదంపతుల జంట 'సనిమా' చూడ్డానికని బయల్దేరింది. యిద్దరికీ పెళ్ళయిన కొత్తరోజులు. ఎటు చూచినా పగలైనా, ఎండైనా, అంతా వెన్నెలగానే కనిపిస్తుంది వాళ్ళకు. అల్లా కనిపించడంగూడా తప్పేమీ కాదనుకుంటాను. అందులోనూ అతగాడు స్వతంత్రజీవి. అంటే తన సంపాదన తాను సంపాదించుకోగలిగిన ఉత్తముడు. దానికితోడు—అతగారిల్లు కూడా యింతవున్న కొంప దొరికిందేమో,—అతగాడిపని మరీ కమ్మగా వుంది. అంచేత యింతకంటే శుభముహూర్తం దొరకదనో—లేక రాత్రిలో కొంతభాగం 'సినిమా' హరించేస్తుందనో—ఏమో—మిట్టమధ్యాహ్నం రెండు గంటల ప్రాంతాల్లో భార్యను వెంటబెట్టుకొని మహా

హడావుడిగా సినిమాకు బయల్దేరాడు. అసలే పెళ్ళయినకొత్త; అంచేత, విచ్చీ విచ్చని పువ్వులాగే—ఆ దంపతులమధ్య సిగ్గుకూడా ఆరీ ఆరకుండా వుంది. అట్లాభార్యను వెంటబెట్టుకుని తలొంచుకొని; నోరెత్తకుండా, ఒకరివెంట ఒకరు పోతూనేవున్నారు. పోగా పోగా, కొంతదూరం గడిచేసరికి; ఎదురైన రిక్షాలను ఆపి—ఒకదాన్ని చూపించి; "ఇందులో ఎక్కు" అన్నట్టు రిక్షావేపు చూపించాడు భర్త. "మరి మీరో" అన్నట్టు కళ్ళతోనే భాషించింది వనిత.

"నా కదీ!" అన్నట్టు తలతోనే సమాధానం చెప్పాడు అతగాడు.

ఏమైతేనేం—రిక్షాలు ఒకదాని వెంట ఒకటి ఝామ్మని పరిగెడుతున్నయ్. ముందు రిక్షాలో మొగుడు; వెనుకరిక్షాలో భార్య.

కాని ముందురిక్షా తొక్కేవాడు బలవంతుడు కావడంచేతనో ఏమో—తనముందు పోయే రిక్షాలను సాధ్యమైనంత ఎక్కువగా 'ఓవర్ టేక్' చేసుకుంటూ పోతున్నాడు. వెనుకరిక్షావాడు చిన్నవాడూ బలహీనుడవడంచేత ననుకుంటాను వాడు మరీ మరీ వెనుక పడిపోతున్నాడు. దానికితోడు వాడా రిక్షాను ఎంత ప్రమాదకరంగా నడుపుతున్నాడంటే—ఏ క్షణానైనా ఏ కారుకో, గోడకో గుద్దేసేట్టున్నాడు. ఈ ప్రమాదావస్థను పసిగట్టిన ఓ పోలీసు; గిర్రున తన సైకిలును వెనక్కు త్రిప్పి ఈ రిక్షాను (ఫాలో) అనుసరించడం ప్రారంభించాడు. నిప్పంటేనే తప్ప పొగరాదన్నట్టు, ప్రమాదముంటేనే తప్ప పోలీసులుకూడా వెంటబడరనేది కూడా నిజమే అయ్యింది. ఇంతలో ముందురిక్షా—అలా 'ఓవర్ టేక్' చేసుకుంటూ చాలా దూరం పోయింది. సాధ్యమైనంతవరకు వెనుకరిక్షాలోని భార్య—తనభర్త రిక్షాను గుర్తుపట్టుకుంటూనే వుందిగానీ; మధ్యలో కొన్ని రిక్షాలొచ్చి కలిసేసరికి; ఏది తన భర్తదో—ఏది కాదో గుర్తించలేక—యిహ మానేసింది. కాని వెనుకవున్న పోలీసు మాత్రం తన 'అనుసరణ' మానలేదు. ఇహ ప్రమాదం సంభవించబోతున్నదనగా ఆ రిక్షాను నిలవేసాడు. కాని ముందుపోయే రిక్షా యిదేదీ పట్టించుకోకుండానే తిన్నగా తనగమ్యస్థానమైన సినిమా హాలు దగ్గర ఆగింది. అందులోంచి ఆయన దిగి, రిక్షావానికి డబ్బులిచ్చేసి, తన భార్య రిక్షాకోసరం వెనక్కు తిరిగి చూడడం ప్రారంభించాడు.

అతనిపేరే శంకరం.

ఎంతసేపు చూసినా రిక్షారాదు. వచ్చే ఏ రిక్షాల్లోనూ-తన భార్యా కనిపించదు! నల్లచీర గట్టిన ఆడదల్లా తన భార్యేనని భ్రమపడ్డ పక్షిలాగే-యితనుకూడా చీర కనుపించిన చోటల్లా రెండు కళ్ళతోనూ తీవ్రంగా చూసేవాడు. కాని ఫలితం శూన్యం.

సతీవియోగం

మొదటి పావుగంటలోనూ, అతనిలో ఏమార్పు రాలేదు గానీ, సిగరెట్టు వెలిగించి నాలుగు అడుగులు మళ్ళీ వెనక్కు—బాగా రోడ్డు మీద కొచ్చి మరింత బాగా పరకాయించి చూడ్డం మొదలుపెట్టినప్పట్నుంచీ-అతనిలో 'వికారం' ప్రారంభమైంది. ప్రాథమికదశలో నెత్తురు చల్లబడిపోతున్నట్టుగానూ, ఆ తరువాత కాళ్ళలో, కళ్ళలో సత్తువ ఉడిగిపోతున్నట్టుగానూ, ఆపైన తల దిమ్మెక్కినట్టుగానూవుంది, "ఏమిటీ రిక్షా ఎంత వెనకబడితేమాత్రం యింతసేపా?" అని ఆలోచించడం ప్రారంభించినప్పట్నుంచీ-అతనికి చెవుల్లోనుంచి అదేదో సముద్రపు హోరులాగా అయోమయశబ్దాలు వినబడడం తప్ప ఏదీ స్పష్టంగా వినపడటం లేదు. అంచేతనే—ప్రక్కగాపోయే పాదచారుల మందలింపులూ — మరోదశలో — బండ్లవాళ్ళ హెచ్చరికలూ అతను పొందవలసి వచ్చింది. ఇహనిరీక్షించి లాభం లేదనుకొని—వెంటనే మరో రిక్షా చేసుకొని-రాబోయేరిక్షాకు ఎదురు ప్రయాణమయ్యాడు. ఎంత దూరంపోయినా, వొచ్చేరిక్షాలు వొస్తూనేవున్నయ్ గానీ, ఎందులోనూ తనభార్య కనుపించదు. భూమి గుండ్రంగా వున్నట్టే—మొదట బయలేరిన-చోటువరకు-అంటే రిక్షాఎక్కినచోటువరకు వచ్చాడు. అక్కడా కనిపించలేదు. ఇకలాభం లేదని సరాసరి ఇంటికే వెళ్ళాడు. కాని వేసిన తాళం వేసినట్టే వుంది. ఆ తాళాన్ని చూసేసరికి అతని గుండె అకస్మాత్తుగా బ్రద్దలవలేదుగానీ-దాదాపు బీటలువారిందని ఖచ్చితంగా ఒప్పేసుగోవచ్చు. సరిగ్గా అట్లాంటి స్థితిలోనే మళ్లీ మరో రిక్షా చేసుకొని తిరిగీ సినిమాహాలుదగ్గరకు రయ్యమని చేరాడు. కాని అక్కడ గాలించినా ఆ భార్య కనిపించలేదు. సరిగా అప్పట్నుంచే సరయిన—మానవ సహజమయిన మానసిక ఆందోళన పెద్దపెట్టున ప్రారంభమైంది. మనస్సు అనబడే క్రూరమృగం—తన జాంతవిక లక్షణాన్ని ప్రదర్శించడం ప్రారంభించింది. ఒకదశలో భార్యపట్ల నిర్దాక్షిణ్యమైన కసి మరోదశలో తనపట్ల తనకే ఏహ్యాభావం కలగడం ప్రారంభించింది. మనస్సులో తుఫాను బయల్దేరింది తరవాత సహజమైన యుక్తాయుక్తవిచక్షణాజ్ఞానం లుప్తమైపోతుందనేది కూడా నిజమే! అంచేతనే అతను ఏ నిర్ణయానికి రాలేకపోతున్నాడు. అసలు రిక్షా ఏమైనట్టు? ఆవిడ ఎక్కడ ఎందుకు ఆగినట్టు? ఈ ప్రశ్నలకు అతనికి సమాధానం లభించలేదు. దానితో అతని అంతరాత్మలో మరింత ఘర్షణ ప్రారంభమైంది. అదీగాక ఈ ఊళ్లో ప్రయాణాలు, అందునా, రిక్షాల్లో ఆడవాళ్ళ ఒంటరి ప్రయాణాలు-తత్కారణంగా, అక్కడక్కడ చెదురుముదురుగా జరిగిపోయిన ఘోరాలు అతనికి బాగా తెలుసు. "అమ్మగారూ! దగ్గర దారిన పోదాం" అని చెప్పి రోడ్లు మార్చేసి, - ఆడవాళ్ళను అడ్రసులు లేకుండా హతమార్చేసిన సంఘటనలు మొన్న మొన్నటిదాకా జరుగుతూనే వున్నయ్. అందులోనూ ఆడవాళ్ల వొంటిమీద విలువైన నగలున్నా - నగలున్న చిన్నపిల్లలైనా ఒంటరిగాబయటికెళ్లి తిరిగి ఇంటికి రావడం అంటే-దక్షయజ్ఞం చేసినంతఘనంగా మొన్నీమధ్య వరకూ చెప్పుకుంటూనే ఉన్నారు. అట్లాంటి ఈ ఊళ్లో-ఏక్షణాన్న ఏం జరుగుతుందో ఎవరు చెప్పగలరు? అంచేతనే అతనికీ ఏమీ తోచడంలేదు. జేబులో పర్సు పోగొట్టుకొన్నవాడిలాగా; రైల్లో పెట్టె మర్చిపోయినవాడిలాగా; జూదంలో సర్వస్వం పోగొట్టుకొన్నవాడిలా - దిగాలుపడిపోయి హాలుదగ్గర కొయ్యబొమ్మలాగా నిలబడ్డ శంకరాన్ని-అతని మిత్రులు సూరి; గిరి; జాన్‌లు ఒక్కసారే చూశారు. అతన్ని చూడ్డంతోనే వాళ్లకెంత సంతోషం కలిగిందంటే- అకస్మాత్తుగా ఆడది కన్నుగీటినా అంత ఆశ్చర్యపడి వుండరు. అసలే సూరి విఫలనటుడు. బాగా చదువున్నా; నాటకాల వ్యామోహంలోపడి - హాస్యపాత్రల్లో రాణించాలని-రాణించలేక ఆగిపోయినవాడు. దాని తాలూకు ఛాయలు నిత్యజీవితంలో అక్కడక్కడా ప్రదర్శిస్తూనే వుంటాడు.

గిరి, కేవలం నిత్యశంకితుడు. ఎందులోనైనా ఏదో ఒక ప్రమాదం నిహితమై వుంటుందంటాడు. ఇహ జాన్, జన్మతః ముస్లిమ్ అయినప్పటికీ - హిందూవిద్యాలయాల్లో ఎంత చదివినప్పటికీ-ఉభయభాషలకూ మధ్య యిరుక్కుపోయిన మనిషి. మానవత్వం దృష్ట్యా చూస్తే తెలుగువాడికున్నంత కుట్రకుట్లూ యితనిలో లేవు ప్రతీకారానికున్నంత తీవ్రతే - పరోపకారంపట్ల కూడా ప్రదర్శించే వ్యక్తి. ఈ ముగ్గురూ, - శంకరాన్ని అమితంగా అభిమానిస్తారు; ఆదరిస్తారు; అవసరమొస్తే తంతారు. శంకరాన్ని చూడ్డంతోనే "హల్లో మిస్టర్ హౌడుయు

ఉపాధ్యాయుడు - గడియారం 13 గంటలు కొట్టితే ఏ సమయం సూచించినట్టు?

విద్యార్థి - దానిని మరమ్మతు చేసే సమయమండీ.

—పి. శివానందం (పాదిర్వేడు)

దూ?" అంటూ తెలుగు సినిమా పాటలా పాడడం మొదలెట్టాడు నూరి.

శంకరం నోరెత్తలేదు.

"ఏం రా? బెల్లంకొట్టిన రాయల్లే నిలబడ్డావేం? ఏం జరిగింది?" అనడిగాడు నిత్యశంకితుడు గిరి.

అయినా శంకరం మాట్లాడలేదు. అటూ ఇటూ చూడ్డం మొదలెట్టాడు.

"అరె మిసర్ షెంకరం; హింతకుముందే గదయ్యా నీ పేరూ అన్‌కున్నాం. షెళ్లీ అయ్యింలరవత షెంకరం గాయబ్ అయ్ పొయ్యాడని ఏంవయ్యా - పత్థర్ లాగా పలకవ్?" అన్నాడు జాన్.

మరోక్షణం తర్వాత దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి; నెత్తి మీద చేత్తో కొట్టుకొని, "నా ఖర్మ- అంతా నా ఖర్మ!" అన్నాడు శంకరం.

ముగ్గురు స్నేహితులూ ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూసుకున్నారు.

"అది కాదురా? ఏమిటి? ఏమైంది?" అనడిగాడు నూరి.

"ఏమీ కాలేదు!"

"మరైతే పద; సినిమాకుపోదాం"

"నా బతుకే సినిమాగా తయారైంది."

"ఏం భార్య విడాకులిచ్చేసిందా?" అనడిగాడు గిరి నవ్వుతూ

వాడి ముఖంలోకి అదోలా చూసి; నిస్సహాయంగా; పులి మేకను క్షమించినట్టు క్షమించేశాడు.

జాన్ ధైర్యంచేసుకుని; "చూడుభాయ్! నీకూ వొచ్చిందీ - ఖష్టమా; మతిభ్రమణమా?" అన్నాడు

"రెండూ ఒక్కసారే వొచ్చినయ్!" అన్నాడు శంకరం.

"అయితే కష్టమేమిటో చెప్పు; మతిభ్రమణానికి ఆ తరువాత తాపీగా విశాఖపట్ణంపోవచ్చు." అన్నాడు నూరి.

"అవునవును. ఎగుటివాడి వేదన పక్కవాడికి ఆటగానే వుంటుంది. మీకు పుణ్యం వుంటుంగిగానీ-ఈ ఒక్కరోజుకు నన్నిలా వొదిలెయ్యండి; నాకేమీ మనస్సు బావు లేదు" అన్నాడు శంకరం వైరాగ్యంగా.

"నవ్వులాట గాదురా! వున్న సంగతేమిటో చెప్పకుండా అట్లా ముఖం ముడుచుకుంటావేం?" అన్నాడు నూరి.

"మా ఆవిడ కనుపించడం లేదు రా?" అన్నాడు అర్ధాంతరంగాను.

గిరి; జాన్‌వేపు ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు.

మరో క్షణం తర్వాత, "కనిపించకపోవడమేమిటి? అంటే లేచిపోయిందనా నీ భావం?" అనడిగాడు గిరి

శంకరం పిడికిలి అనవసరంగా బిగించి; "అది కాదురా పక్షీ." అని సంబోధిస్తూ- వున్న సంగతేదో వివరంగా చెప్పాడు.

అంతా విని, "యాఖుదా. క్యాముసీబత్ ఆయారే." అన్నాడు జాన్ మనస్ఫూర్తిగా.

"ఏమై వుంటుందీ?" అన్నాడు నూరి అదేదో తెలివిగా.

"అది తెలిస్తే నాకీ ఏడుపెందుకు" అన్నాడు శంకరం.

ఆ క్షణాన అతని కళ్లల్లో నిజంగానే నీరు తిరిగింది

"వోరే! యిట్లాంటి విషయాలకు మనమూ యిట్లా జావ జావ అయిపోతే-మనకే కాదు, దేశానికే అప్రతిష. ఆడదంటే రెండు వేపులా పదునున్న కత్తి! దారితప్పితే-మనం చేరుకోలేంగానీ, - వాళ్లకేమీ భయంలేదు; అందులో ఈ రోజుల్లో, అంతగా అయితే ఆడవాళ్లు యిట్టే "ఆశ్రయాన్ని" సంపాదిస్తారు." అన్నాడు నూరి.

శంకరానికెందుకో మనస్సులో భగ్గుమంది "అలా అనకురా నూరీ! నే భరించలేను! ఆవిడఅనాథ అయి,ఏ చెట్టుక్రిందో,పుట్టమీదో పడి వుంటుందను; నా మనస్సుకు శాంతి వుంటుంది." అని మరో క్షణం ఆగి; ఆవిడ వొట్టి అమాయకురాలు రా నూరి? ఎవరేం చెప్పినా నమ్మేస్తుంది. అందునా ఆవిడకు యింటినంబరూ, వీధిపేర్లూ కూడా సరిగ్గా తెలియవురా!" అన్నాడు శంకరం.

"అయితే ప్రమాదమే! ఆ రిక్షావాడు బాగా బలంగా వున్నాడా? నల్లగాబొద్దుగా వున్నాడా? చారల బనీనుందా?" అని ప్రశ్నలు మొదలుపెట్టాడు గిరి.

శంకరం నిట్టూర్చి నీ ప్రశ్నలకు నే సమాధానం చెప్పలేను. ఇవన్నీ పరీక్షించాల్సిన అవసరం అప్పుడు నాకెందుకు కలుగుతుందీ?"

"పోనీ వాడి రిక్షానెంబరు తెలుసా?"

శంకరం చెప్పలేకపోయాడు.

"అంతా జాదూలాగే వుందే!" అన్నాడు జాన్ తీవ్రంగా ఆలోచిస్తూనే

"సరే యిట్లా నిలబడి ఆలోచిస్తే ప్రయోజనంలేదు. ముందా హోటలుకుపోయి కాస్త కాఫీ త్రాగి ఆ తరువాత ఆలోచిద్దాం" పదండి అని దారితీశాడు నూరి.

కాఫీ త్రాగింతరువాత; ఏదో గొప్ప ఐడియా వొచ్చినవాడిలాగా; "ఒరే! ఆమె మెళ్లో ఏమన్నా జ్యూయలరీ వుందా?" అని అడిగాడు గిరి

"ఆ మాట నెమ్మదిగా అంటావేంరా? నా ప్రాపర్టీ అంతా ఆవిడ మెళ్లోనే వుంటేనూ! అందుకొక్కదూ, నాకీభయం - ఏడుపూనూ! ఆ నగలే లేకపోతే, ఆవిణ్ణి గురించి, - మరింత నిశ్చింతగా ఆలోచిద్దును. ఆ ప్రాణాని కెంత కష్టం కలుగుతుందోగదా అనే నా ఏడుపు!" అన్నాడు శంకరం.

మరోక్షణం ఆగి; "చూడు శంకరం; పోనీ ఏదైనా డైలీకి ప్రకటన పంపేస్తే! 'సంచిపోయినది,' "దూడ కనుపించడం లేదు" అనే ప్రకటనల్లాగా!" అన్నాడు నూరి.

డాక్టరుగా వుండండి !

ఇంటివద్ద నున్నప్పుడుపోస్టల్ ట్యూషన్ ద్వారా ప్రభుత్వ రిజిస్టర్డు కాలేజినుండి డిప్లొమా పొందగలరు. ఉచిత ప్రాస్పెక్టస్‌నకు వ్రాయండి.

INDIAN HOMOEOPATHIC C LLEGE (A.M.W) Jullundur City.

తరచుగా మూత్రవిసర్జన

తరచుగా మూత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైన చిహ్నము. శరీరాన్ని గుల్ల చేయడమేకాకుండా ఈవ్యాధి, తనబంధలో చిక్కినవారిని ఆరోజుకారోజు మృత్యువుకు ఆసన్నిని చేయును. ప్రథమదశలో శారీరక మానసిక శ్రమలకు యిచ్చగించకుండుట, నడుములో నొప్పి, చూపుమాంద్యము, తొడల్లో తిమ్మిరి, నరముల బలహీనతతో యీ వ్యాధి పొడచూపును. పై లక్షణములతో కూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించకున్నచో, అధికదాహం, ఆకలి, గొంతు నోరు యెండుట, దురదలు, కాళ్ళలో పగుళ్ళు, తూకం తగ్గడం, శరీరమంతా పోట్లు, కీళ్ళ నొప్పులు, కంటిపొడలు, క్షయ, గడ్డలు, రాచపుండ్లు, ఇట్టి భయంకర బాధాకరమైన వ్యాధులు యెన్నో సంభవింపవచ్చును

"వీనస్ ఛారమ్" మాత్రలు వాడి అనేక వేల మంది తమబాధలనుండినివారణపొంది మృత్యుకరాళమునుండి రక్షింపబడిరి. "వీనస్ ఛారమ్" శాస్త్రీయ పద్ధతులమీద ప్రాచీన యూనాని వైద్యవిధానం ప్రకారం అమూల్య ఓషధుల శాకపదార్థముల,స్వాభావిక క్షారముల సారముతో తయారైనవి. "అమిత దాహముతగ్గి... పలుమారు మూత్రవిసర్జనచేయు అవసరము 2 లేక 8 రోజులలోనే మీకు చాలాభాగము నివారణయగును. కొద్ది రోజులలోనే మీకు సగానికిపైగా స్వస్థత చేకూరిన ట్లనిపించును. "వీనస్ ఛారమ్"కొద్దివ్యయముతోసుఖముగా, తేలికగా సేవించవచ్చును. దీనికి ప్రత్యేక పథ్యము లేదు నిరాహారముతోనుండే అవసరంలేదు. రోగులు పుష్టికరమైన ఆహారము తినేందుకై ఇదివరకటికంటే ఎక్కువ రకాల ఆహారపదార్థములు తీసికొనవచ్చును. వివరములుగల ఇంగ్లీషుకరపత్రములు అడిగిన వారికి ఉచితముగా పంపబడును.

ధర : 50 మాత్రల సీసా రు. 6-75. ప్యాకింగు పోస్టేజి ఉచితము. లభించు స్థలము :

Venus Research Laboratory (A. P W) P O Box No 587, Calcutta

PAKCO పాకో స్లో-స్పీడ్, కోల్డు స్టార్టింగ్ క్రూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు

—: ప్రత్యేక లక్షణములు —

* పనిచేయ ప్రారంభించుట తేలిక
* తక్కువ ఇంధన ఖర్చు
* క్రమమైన నడక
* దిట్టమైన నిర్మాణం
* ఎక్కువ మన్నిక
* అద్భుతంగా పనిచేయును
* బాష్-ఫ్యూయల్, ఇంజక్షన్ పరికరములు

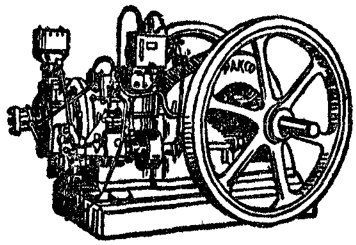

మద్రాసు ఆంధ్ర, కర్ణాటక, కేరళ రాష్ట్రములకు ఏజెంట్లు:

Grams: 'LAMP' **K. S. SHIVJI & CO.,** (Estd 1903)

Phone 3617 పోస్టు బాక్సు నెం. 5, 178-79 బ్రాడ్వే, మద్రాసు-1

రెమి హాస్యనాటకం—ప్రతి శుక్రవారం రేడియో సిలోన్—41 75 మీటర్ల మీద సా॥ 6-30 నుండి 6-45 గంటల వరకు వినండి.

సతీ వియోగం

"అట్లా అయితే నగలవిలువ తెలిసిపోదూ? అప్పుడు మరీ ప్రమాదం. ఎవడికన్న నిజంగా కనిపించినా మనదాకా ఆవిణ్ణి తీసుకొస్తాడన్న నమ్మకమేమిటీ? అంత మంచివాళ్ళు కూడానా ఈ రోజుల్లో!" అన్నాడు నిత్య శంకితుడు గిరి.

"దేఖో భాయ్! యహ్ తో బడే ముష్కిల్ కీ బాత్ హై! లెకిన్. చూడు షెంకరం. కాలం యిట్లా ఖర్చుపెట్టి ఫాయదాలేదూ! జైసా నసీబ్ మే లిఖా హై—వైసేహీ హోగా! పరేషాన్ హోనేకీ కోయీ జరూరత్ నహీ హై!" అగర్ కోయీ కామ్ కర్ నాచాహే, తో ధీరజ్ కీసాత్ కరేంగే!" అన్నాడు జాన్

ఆ బాష వినేసరికి నూరికి మండింది. "ఒరే సాయిబూ! మాట్లాడితే పూరిగా వుర్దూలో మాట్లాడు; మానేస్తే—తెలుగులో మాట్లాడు. అంతేగానీ—ఉభయ భాషల్లోనూ వాగావంటే పళ్ళూడదంతాను!" అన్నాడు నూరి; తనకున్న చనువుకొద్దీ.

నూరి అంటే జాన్‌కు కొంచెం జంకు. శంకరం శరణుజొచ్చిన వాడిలాగా; "చూడు భాయ్ షెంకరం; మాటకూ ముంగూ, జాతిపేరు హేంగుకూ? మైహర్గిజ్ నహీమానతా!" అన్నాడు జాన్

"అఘోరించావులే వూరుకో! వాడసలే భార్యపోయి ఏడుస్తుంటే—ఖుదా అంట గోంగూరంట" అన్నాడు నూరి.

"అరే—మాట—భేదంకానీ—మతలబ్ ఒకటేనోయ్!" అన్నాడు జాన్.

"మతలబో, గితలబో, నువ్వూరుకో కాస్సేపు! అంతగా స్నేహధర్మంగా నువ్వేదైనా సాయం చెయదలిస్తే శారీరకంగా చేద్దువుగానీ,—భాషతో మాత్రం చెయ్యకు" అన్నాడు నూరి

ఇంతలో ఏదో పెద్ద ఆలోచన తోచిన వాడిలాగా; "శంకరం నువ్వేమీ అనుకోకుండావుంటే, మనం ఒక ప్రయత్నంచేసి చూద్దామని వుంది 'చిట్కా' ఏ అనుకో—ప్రమాదం లేంది!" అందరూ ఆశగా వినడం సాగించారు జ్యోతిష్యం మీద నమ్మకం అని కాదుగానీ—వూరికే ఒక్క ప్రయత్నంచేసి చూద్దాం. ఏమిటంటే—ఆ చెట్టు క్రింద "చిలక ప్రశ్న" ఒకటి తీసి చూద్దాం. అంతగా అయితే ఆ ఖర్చు నే పెట్టుకుంటాను ఇందులో తప్పుగానీ—అశుభంగానీ ఏమీలేదు కదా!" అన్నాడు గిరి ఎంతో భయంగాను

శంకరం కాదనలేదు. నూరి కూడా యిదేదో ఆలోచనగానే తోచింది ఎందు

శంటే పాముల మంత్రగాళ్ళ దేశంలో ఎంగులో ఏ మహత్తుందో ఎవడికి తెలుసు. ఆవిడజాడ ఏదో చూచాయగా; కనీసం దిక్కయినా తెలుస్తే అటుగాపోయి గాలించవచ్చు అనుకున్నాడు; సూరి. అందుకని, ఆ ప్రయత్నానికి అడ్డుపుల్ల వెయ్యలేదు.

ఏమాటంటే హిందూ ధర్మానికి విరుద్ధమో అని, జాన్ మెదలకుండా వూరుకొన్నాడు.

నాలుగురు బయలుదేరి, ఆ రోజుకు తన జాతకం చూసుకుంటున్న చెట్టుక్రింద జ్యోతిష్కుడి దగ్గరకు వెళ్ళారు. పంజరంలోంచి చిలకలను రప్పించి "ముడుపు" చెల్లించుకొని; చిలక ముక్కుతో ఒక కాగితాన్ని లాగించారు. అందులో మిగతా విషయాలు - ముఖ్యం సంతానం సంగతి ఎంత ఆశ్చర్యంగావున్నా - పిడుగులాంటి విషయమేమిటంటే - శంకరానికి ద్వితీయ వివాహయోగమున్నట్టు రూఢిగా వ్రాయబడివుంది. అది కళ్ళారా చూసి చదివిన తరువాత-అంతవరకూ శంకరంలో ఏమాత్రమైనా ధైర్యమనేది వుంటే - అది కాస్తా మట్టి గొట్టుకు పోయింది. ఇహ పోతే—శంకరం 'స్కెలిటన్'గా మాత్రమే మిగిలిపోయాడు. కళ్ళలో నీరు వుండీ వుడిగీ సుళ్ళు తిరుగుతుంది. ఎక్సరే కళ్ళు లేవుగానీ-లేకపోతే అంతరాత్మ ఎంతగా ఘోషిస్తోందో కూడా తెలిసివుండేది. దిగాలు పడి కుప్పలా కూలిపోయిన శంకరాన్ని బలవంతంగా లేవనెత్తి; "చూడు శంకరం; యిటాంటి వాటిని కూడా నమ్మి; ఉన్నమతి పోగొట్టుకుంటే; మన గతేం కాను. ఇవన్నీ తీసి అవతలపెట్టు! మనవేదో 'చిట్కా' కార్యం చేసేవేకాని దీనికి కట్టుబడి వుండాలనుకోలేదు కదా! అయిందేదో అయిపోయింది. ఇక చెయ్యవలసిందేదో-త్వరగా త్వరగా చేస్తే మంచిది." అన్నాడు సూరి కార్యోన్ముఖుడై!

"ఏం చేద్దాం?" అన్నాడు గిరి.

"నాకేమనిపిస్తుందంటే; నాలుగురం నాలుగు వైపులకు పోదాం. సందు సందూ జల్లించేద్దాం. సాయంత్రం ఆరున్నర అయ్యేసరికల్లా తిరిగి అందరం యిక్కడకే చేరుకోవాలి. ఎవరు ముందువొచ్చినా; మిగతా వాళ్ళకోసరం వెయిట్ చేద్దాం. "సరేనా?" అన్నాడు సూరి.

ఇదేదో కొందగిన కార్యంగానే కనుపించింది అందరికీ! శంకరానిక్కూడా కాస్తంత మళ్ళీ ధైర్యం వొచ్చింది. ఆ సంతోషంలోనే — "అదీ అట్లా వుండాలి" అన్నాడు.

"అయితే యింతకీ మీ ఆవిడ పేరేమిటీ? శుభలేఖలో చూడ్డమేగానీ సరిగ్గా జ్ఞాపకం లేదు" అన్నాడు సూరి.

"సీతామహాలక్ష్మిరా బాబూ!"

"నలుపు కదూ!" అనడిగాడు గిరి సరిగ్గా గుర్తులేక. పెళ్ళిలో తప్ప యింతవరకు వీళ్ళెవరూ విడిగా చూళ్ళేదు.

"నలుపూగాదూ; నీ తలకాయకాగు; పచ్చగా దబ్బపండులాంటి రంగు; బొద్దుగా వుంటుంది. ఇవాళ మాత్రం - ఆకుపచ్చ బార్డరున్న తెల్లచీర; ముదురు ఆకుపచ్చ రంగు ముఖమల్ జాకెట్టు తొడిగినట్టుగుర్తు."

"నగలో?" అన్నాడు గిరి.

"ఉన్న నగలన్నీ మెళ్ళోనే వున్నట్టున్నయ్యిరా! రెండు మూడు రాళ్ళహారాలు; రెండు మూడు సాదా హారాలూ; చేతులకు రాళ్ళ గాజులజతలు—కాళ్ళకు పాంజేబీ పట్టాలు కామెూను పెట్టుకున్నట్టు గుర్తు."

"తల్లో ఏం పూలు పెట్టుకుందీ?" అనడిగాడు మళ్ళీ గిరి.

"నీ తలకాయ! యివన్నీ ఎవడు చూశాడు పరీక్షగా; యిట్లాంటి ప్రమాదాలొస్తాయని నేనేమన్నా ముందుగా కలగన్నానా? రిక్షా నంబర్లతో సహా నోట్ చేసుకోడానికి" అన్నాడు శంకరం విసుగ్గా.

"సరే! ఈ వివరాలు చాలెస్తూ! ఇక మనం తలా ఒక్క దిక్కుకూ వెళ్ళిపోదామా?" అని-ఒరే శంకరం! అన్నట్టు మరిచేపోయాను; అంతగా అదృష్టవశాత్తు ఆమె కనిపించిందే అనుకో; 'అమ్మా! మీ ఆయన దగ్గరకు తీసుకెళతం రామ్మా!' అన్నానే అనుకో! - అప్పుడావిడ నన్ను నమ్మేదెట్లా? "ఓరీ; దురాత్మా! ఏకాంత వనితనుఁగాంచి - చెఱబట్ట యత్నించుచుంటివా? నీ శిరస్సు త్తరింపజేసెదను గాక!" అన్నదే అనుకో ఏమిటీ గతీ? అని ఒక్కక్షణం ఆగి; మీ ఆవిడకు గుర్తుగా; నీ "అంగుళీయాన్ని" యివ్వు. కార్యాన్ని జయప్రదంగా నెరవేర్చుకొస్తాను" అన్నాడు సూరి.

"కాదు; అది నాకివ్వు! మైజారూర్ ఉస్కొ పతాలగావుంగా! హంజనే యుళ్ళాగానే పోతాన్" అన్నాడు జాన్; తను స్వయంగా ఈ కార్యాన్ని సాధించాలనే దీక్షతో. కాని, ఆ ప్రయత్నాన్ని సూరి నెరవేర నివ్వలేదు. జాన్ నుద్దేశించి; అఘోరించావ్; సాయిబు ఆంజనేయులేమిట్రా? నీ పిండాకూడు. నీ భావవింటే నువ్వెన్ని గుర్తులు చూపించినా; చెప్పినా, రావణాసురుడి ఏజెంటువే ననుకొంటుంది" అనేశాడు.

జాన్ మళ్ళీ ధైర్యం చెయ్యలేకపోయాడు. సూరి వుంగరాన్ని, గిరి కళ్ళజోడునూ; జాన్ జేబులో కలాన్నీ తీసుకొని, శంకరాన్ని ఒక వైపుకు పంపి, వాళ్ళు తలా ఒక వైపుకు వెళ్ళిపోయారు.

* * *

తిరిగి సాయంత్రం ఆరున్నరకు రావలసిన వాళ్ళు—రాజుగారి పాలబిందెలాగా తలా ఒక అరగంటా ఆలస్యంగా వొచ్చారు. వొస్తూ వొస్తూ-సూరి, ఒక యిత్తడి కాలిమెట్టెనూ; గిరి; పగిలిపోయిన ఏనామిల్ గాజు ముక్కనూ, జాన్ సగం చిరిగి - ?రుపు మరకలున్న జేబు గుడ్డనూ తెచ్చారు. ఏ వస్తువూ

* కుమారి మాత్రలు *
బహిష్టు సమయంలో అనేక బాధలు పడే స్త్రీలకు బాధలన్నీ తొలగించును సాదా : రు. 3
స్పెషల్ : రు. 5 అదన స్పెషల్ : 8/-
ఉత్తరాలు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయండి.
P. Devee & Co (M-1) Calcutta-40

మీకు కావలసినవి
జీవితరహస్యాలు :- ఈ పుస్తకంలో మీ దాంపత్యజీవితాన్ని పరిపూర్ణ ఆనందమయం చేసుకోడానికి మీరు తెలుసుకోవలసిన అనేక శాస్త్రరహస్యాలున్నాయి వెల రు. 3-50.
యువతి :- యువతులను గురించి మీ... అనేక ...లమయం. వెల రు. 3-50.
సంతానం :- దాంపత్యజీవితాన్ని ...పుత్రులకూడా సంతాననిరోధానికి 22 ... వెల రు. 3-50.
అమృత రహస్యాలు :- మీ ఆదాయాన్ని ఎక్కువ చేసుకోవటానికి అనేక కొత్తదార్లు. వెల రు. 6.
ఆత్మజ్ఞానము :- శరీరానంతరం ఆత్మ ...ఇదివరకెవ్వరికీ తెలియనివి, పరిశోధకులు కొత్తగా కనుగొన్న అద్భుత ...లు వెల రు. 2-50.
ఉద్యోగదర్శిని :- ...దేశంలో గల అన్ని రకాల ఉద్యోగాలు, కావలసిన అర్హతలు, ప్రాంగమార్గాలు. వెల రు. ...
...రచన ఎ. ఎస్. మూర్తి ఎం. ఏ.
...ముందుగా పంపనవసరం లేదు పోసు ఖర్చులు ఉచితం. ...ప్రచురణలు ...(ఆంధ్రకు) ఉత్తరం వ్రాస్తే వి.పి. ...
SWASTIK

దొరకనిదల్లా ఒక్క శంకరానికే! ఈ విచిత్ర వస్తు సంచయాన్ని చూసి నవ్వాలో ఏడవాలో కూడా శంకరానికి అర్థం కాలేదు. మానసికంగా బాధపడుతూ కూడా, శంకరం ఏడవలేక నవ్వి, "పోయినవాళ్లు పోకుండా; జటాయు ఈ కల్లాగా ఈ వస్తువు సంచయా లేమిట్రా! మీ దారిన మీరుపోతే, నాదారిన నేను ఏ గోదావరిలోనో దూకి హాయిగా ఆత్మశాంతి చేసుకో నేవాణ్ణి!" అన్నాడు.

మరోక్షణం ఆగి; "సూరీ! మీ శ్రమకు సానుభూతి చూపలేదని మీరేమీ అనుకోవద్దు. నా మనస్సంతా అల్లకల్లోల మైపోయింది. నాకు మనశ్శాంతి లేదు. ఎవడో అన్నట్టు భాగ్యదేవత ఎంత ప్రీతిగా బిగ్గరగా పిలిచినా అదృష్టహీనుడు మేలుకునే నిద్రపోతాడనేది నాపట్ల కూడా నిజమే అయింది. నాలాంటి అభాగ్యుడికి లక్ష్మీదేవి లాంటి భార్య దొరికినా సుఖపడలేని దరిద్రుడు!" అని వాళ్ళను వొదిలేసి వెళ్లిపోవడం ప్రారంభించాడు. వెంటనే సూరి అతన్ని వాటేసుకుని; "యిట్లాంటి పిచ్చి పిచ్చిపనులు చేసేవంటే బావుండదు. నామాట విను. పోనీ నీమాట ప్రకారం-ఆమెను ఎవరో ఎక్కడో హతిమార్చే వుంటారనేదే నిజమైతే—అది రూఢిగా తేలేవరకైనా నువ్వీ అఘాయిత్యపు పనులు మానెయ్. ఒక్క రెండు మూడు రోజులు ఓపికపట్టు. నా శక్తికొద్దీ తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తాను. అవసరమైతే పోలీసుల సాయంకూడా తెస్తాను. మనలాంటివాళ్ళను మరో పదిమందిని తయారుచేసి వూరూరు జల్లించేద్దాం. అప్పుడు నీ అభిప్రాయమే నిజమైతే—ఆ వియోగాన్ని సహించలేకపోతే—అప్పుడే ఆత్మహత్య చేసుగుందువు గానీ!" అన్నాడు.

"నాకు మనశ్శాంతిలేదు. దావానలంలాగా దహించుకు పోతుంది. నే బ్రతకలేను." అన్నాడు శంకరం.

"అయితే కావచ్చు! ఒక్క నాలుగు రోజులు ఓపికపట్టు."

"అయితే నన్నేం చెయ్యమంటావు?" అనడిగాడు శంకరం.

"ఏమీ లేదు, తిన్నగా యింటికి పద: అక్కణ్ణుంచి ఎక్కడికీ కదలకు. మిగతా పనులన్నీ నే చూస్తాను ఒరే! జాన్-ఈ రాత్రంతా శంకరానికి, నువ్వు కాపలా! రేపు ఉదయంనుంచీ, గిరి వుంటాడు. మీ యిద్దరూ శంకరాన్ని ఎప్పుడూ, ఎక్కడికీ ఒంటరిగా పోనివ్వవద్దు!" అని హెచ్చరిక చేశారు.

ఆ నిర్ణయం ప్రకారం; వాళ్లు నలుగురూ శంకరం యింటికి చేరారు. కాని చిత్రమైన సంగతేమిటంటే; వీధి వాకిలికి న్యాయంగా తాళంవేసి వుండాలి. కాని తాళం లేదు. లోపల గడియవేసి వుంది.

శంకరం ఆశ్చర్యపడి మిగతా వాళ్ళ ముఖాలవేపు చూశాడు. వాళ్ళకు మాత్రం ఏం తెలుసు?

"లోపల ఎవరో వున్నట్టున్నారు, పిలూ!"

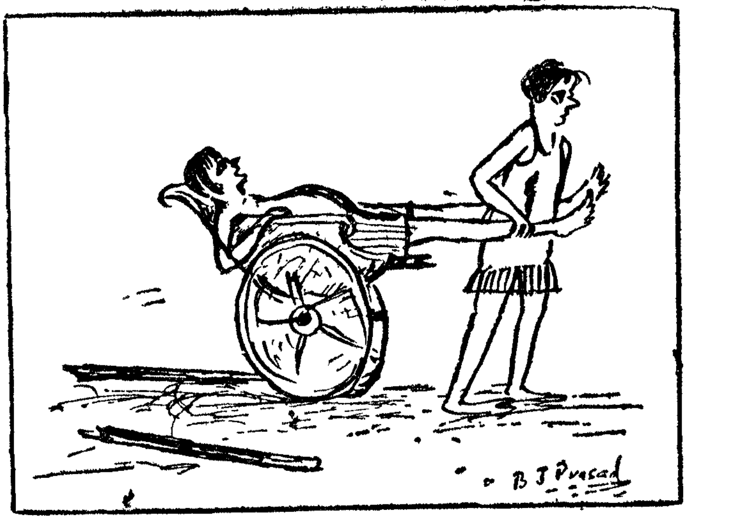

చిత్రకారుడు: బి. జయప్రసాదరావు (కాకినాడ)

సతీవియోగం

అన్నాడు సూరి.

శంకరం; ఎంత ప్రయత్నించినా నోరు పెగల్లేదు. తలుపుతట్టాడు. లోపల్నుంచిఅతని భార్య, సీతా మహాలక్ష్మి తలుపుతీసి; భర్తను చూసి ఏదో అనబోయి మిగతా వాళ్లను చూసి ఆగి లోపలికి వెళ్లింది. శంకరంతో పాటే, వాళ్లు ముగ్గురూ; ఆశ్చర్యంతో సహా లోపలికి చేరారు.

కుర్చీల్లో తాపీగా జారగిలబడి; భార్య నుద్దేశించి; ఎక్కడ మునగడం—ఎక్కడ తేలడం? ఏమిటీ కథ? అన్నాడు; శంకరం. భార్యగొంతు సవరించుకొని అసలేం జరిగిందంటే—

అని ఆమె యిట్లా చెప్పింది. "మీ రెక్కిన రిక్షా ఏమో మేఘాల్లో రథమల్లే వెళ్లిపోతుంది. నే నెక్కిన రిక్షా యేమో, తాగినవాడు తూలినట్లు తూలుతూ నడుస్తుంది. ఏ కారుకో గోడకో గుద్దేస్తాడేమోరా బాబూ అనుకునే సమయంలో వెనుకనుంచి ఒక పోలీసు వొచ్చి రిక్షా ఆపించాడు. "నీ లైసెన్సు ఏదీచూపించు" అనడిగాడు. రిక్షావాడు తెల్లమొహం వేశాడు. "సరే పద పోలీసు స్టేషన్‌కు" అని దగ్గరలోవున్న పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకుపోయాడు. నాకైతే గుండెల్లో రైళ్ళు పరిగెత్తినట్టుగా వుంది. సరే ఏమైతే అదవుతుందని మొండికేసి నేనట్లాగే కూర్చున్నాను. పోలీసుస్టేషను దగ్గర కొచ్చింతరువాత, కాంపౌండులో రిక్షా ఆపి; "ఏమండీ మీరు బండిదిగి లోపలికి రండి" అని మర్యాదగా చెప్పాడు. నాకంటే ముందే పోలీసు లోపలికిపోయి. ఏం చెప్పాడో, ఏమో?; లోపలున్న ఎర్రటి ఆయన; యింత పెద్ద మీసాలూ, అడ్డంగా యింత పెద్ద బెల్టూ వుంది—ఆయన నన్ను పిలిచి లైసెన్సులేని రిక్షాల్లో ప్రయాణం చేయడం తప్పూ-ప్రమాదకరమూ అనే సంగతి కూడా తెలియకపోతే ఎట్లా! ఇట్లాంటిప్రాథమిక సూత్రాలను కూడా మీరు పాటించకపోతే మీరు ఇబ్బంది పడటమే గాకుండా, మమ్మల్ని కూడా ఇబ్బందిపెట్టి-ప్రమాదాలకు కారకులౌతారు" అని ఇంకా ఏమేమో చెప్పాడు.

అన్నీ విని, "ఏమోనండీ! ఇవన్నీ నాకు తెలియవు. మావారు ఈ రిక్షాలో కూర్చోమన్నారు; కూర్చున్నాను. అంతేనండీ" అన్నాను. మనసినిమా ప్రయాణం సంగతి కూడా చెప్పేశాను.

అంతా విని "ఐతే మీవారు ఏ సినిమాకు వెళ్లిందీ కూడా తెలియదంటున్నారు. మరి ఇప్పుడు ఎక్కడికి వెళతారు?" అనడిగాడు.

"ఎక్కడికీ లేదండీ. తిన్నగా యింటికే పోతాను. ఇదంతా చూస్తుంటే నాకేమిటో భయంగా వుందండీ" అన్నాను.

వెంటనే పాపం ఆయన మరో పోలీసును పిలిచి "వీరిని వాళ్ళింటివరకూ తీసికెళ్ళి విడిచిపెట్టి" రమ్మన్నారు. 'అంతే! ఇంటికొచ్చి తలుపు గడియవేసు కూర్చున్నాను.'

ఏంరా శంకరం, ఆత్మహత్య ఈపూటే చేసుకుంటావా? కాస్తంత పొటాసియమ్ సైనేడ్ తెచ్చివ్వనా?" అనడిగాడు సూరి.

"ఆత్మహత్యా! ఎందుకూ?" అనడిగింది శంకరం భార్య. "అదంతా ఒక కథలే! తరువాత చెప్తాలే" అన్నాడు శంకరం. చెప్పాడో లేదో!—

గమనిక: ఆంధ్రదేశంలోని కొన్ని బస్తీల్లో ఒక్కొక్కరే ప్రయాణం చేసే రిక్షాలు మాత్రమే అమల్లో వున్నయ్. ప్రస్తుత కథలో వాటనే తీసుగోడం జరిగింది.

★

—కథకుడు.]